

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1104-428

Chișinău

«13» 06.2012

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

Se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la
minimul de existență, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.400 din 12 iunie 2012.

Anexă: Hotărârea Guvernului în limbile de stat și rusă – 2 ex.;
proiectul de lege în limbile de stat și rusă – 1 ex.;
nota informativă în limbile de stat și rusă – 1 ex.

Secretar general al Guvernului

Victor BODIU

ex. N. Neagu
250-297

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D. D. P. Nr. <u>1313</u>		
« <u>13</u> »	<u>06</u>	20 <u>12</u>
Ora _____		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 400
din 12 iunie 2012

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
cu privire la minimul de existență**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la minimul de existență.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Viceprim-ministru

Mihail MOLDOVANU

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Valeriu LAZĂR

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Valentina Buliga

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Ministrul sănătății

Andrei Usatfi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la minimul de existență

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și domeniul de aplicare a prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal privind argumentarea reglementării garanțiilor minime de stat în domeniul veniturilor populației, în procesul implementării politicilor statului în domeniul social, proporțional costului de trai, pentru asigurarea unui standard de viață adecvat.

(2) Minimul de existență se utilizează la:

a) evaluarea generală a nivelului de trai al populației și al principalelor grupuri sociodemografice în procesul punerii în aplicare a politicii sociale;

b) argumentarea necesității de modificare a mărimilor salariului minim și pensiei minime de vîrstă, a venitului lunar minim garantat al familiei, a mărimilor burselor, indemnizațiilor și compensațiilor.

(3) Utilizarea minimului de existență în scopurile expuse în alineatul (2) litera b) din prezentul articol se reglementează prin actele normative corespunzătoare ale Republicii Moldova, reieșind din posibilitățile financiare ale statului.

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni de bază:

minim de existență – indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și susținerea viabilității omului;

coș alimentar – sortiment minim de produse alimentare care asigură funcționarea normală a organismului omului și păstrarea sănătății lui;

produse alimentare – alimente în stare naturală sau prelucrată, destinate consumului uman;

mărfuri industriale – bunuri materiale, altele decît produsele alimentare, care asigură necesitățile principale ale omului;

servicii prestate populației – activități și lucrări orientate spre asigurarea viabilității omului;

prime și contribuții obligatorii – prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de persoanele fizice;

persoane peste limita vârstei de pensionare – persoane care au depășit vârsta de pensionare necesară obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă în corespundere cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL II. DISPOZIȚII DE CONȚINUT

Articolul 3. Mărirea minimului de existență

(1) În mărirea minimului de existență se includ:

- a) mărirea valorică a coșului alimentar;
- b) cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și achitarea serviciilor prestate populației;
- c) mărirea primelor și contribuțiilor obligatorii.

(2) Mărirea minimului de existență se calculează în lei pe lună pentru o persoană.

Articolul 4. Determinarea minimului de existență

(1) Mărirea minimului de existență se determină în medie pe o persoană, diferențiat pe principalele grupe sociodemografice ale populației în aspect teritorial.

(2) La principalele grupe sociodemografice ale populației se referă:

- a) copiii, inclusiv:
 - pînă la 1 an;
 - de la 1 an pînă la 7 ani;
 - de la 7 ani pînă la 18 ani;
- b) populația aptă de muncă:
 - bărbații în vîrstă aptă de muncă;
 - femeile în vîrstă aptă de muncă;
- c) persoanele peste limita vârstei de pensionare.

(3) În aspect teritorial mărirea minimului de existență se calculează pentru total țară și separat pentru orașe mari (mun. Chișinău și Bălți), alte orașe; sate.

Articolul 5. Calcularea minimului de existență

(1) Mărirea minimului de existență se calculează trimestrial și pentru anul calendaristic, prin metoda normativ-statistică.

(2) Mărimea minimului de existență se calculează prin însumarea mărimii valorice a coșului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale și achitarea serviciilor, precum și a mărimilor primelor și contribuțiilor obligatorii.

(3) Estimarea mărimii valorice a coșului alimentar se efectuează în baza seturilor minime de produse alimentare, formate prin metoda normativă și a preturilor de consum la produsele alimentare, înregistrate de către Biroul Național de Statistică.

(4) Cheltuielile pentru mărfurile industriale și servicii, precum și mărimile primelor și contribuțiilor obligatorii nu sînt normate, dar se calculează prin metoda statistică în baza datelor studiului selectiv asupra gospodăriilor - Cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice.

(5) Calcularea mărimii minimului de existență se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de calculare a mărimii minimului de existență, aprobat de Guvern.

(6) Biroul Național de Statistică calculează mărimea minimului de existență și o publică trimestrial și anual în edițiile sale periodice.

CAPITOLUL III. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 6. Intrarea în vigoare a legii și ajustarea cadrului normativ

Guvernul, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- c) va elabora și va aproba actele normative necesare pentru reglementarea mecanismului de implementare a prezentei legi.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului „Privind la aprobarea
proiectului de lege „Cu privire la minimul de existență”

Proiectul Hotărârii Guvernului „Privind aprobarea proiectului de lege cu privire la minimul de existență” este elaborat cu concursul Academiei de Științe a Moldovei, în corespundere cu prevederile Procesului-verbal nr.1141-457 al întrevederii membrilor Comitetului Confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova cu Prim-ministrul Republicii Moldova și alți membri ai Guvernului Republicii Moldova din 16 mai 2011.

Argumentele necesare . Problema privind aprobarea unei legi cu privire la minimul de existență a fost examinată începând cu anul 1994, însă a fost suspendată reieșind din situația economico-financiară complicată a țării și insuficiența mijloacelor financiare necesare pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de aplicarea minimului de existență.

Actualmente, conceptul „minimul de existență” nu este relevant cu politica socială a statului stipulată în Legea cu privire la ajutorul social, nr. 133-XVI din 13 iunie 2008, care prevede noțiunea - *venit lunar minim garantat al familiei*, ce constituie nivelul minim calculat al venitului lunar garantat de stat unei familii.

Această noțiune este diferită de indicatorul valoric „minimul de existență”, care reprezintă volumul consumului minim al produselor alimentare, bunurilor materiale și al serviciilor necesare pentru satisfacerea cerințelor principale umane, menținerea sănătății și susținerea viabilității persoanei.

În prezent, calcularea mărimii minimului de existență se efectuează de către Biroul Național de Statistică în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr.902 din 28 august 2000 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a minimului de existență”, însă lipsește temeiul legal corespunzător.

Scopul proiectului este stabilirea bazei juridice privind modul de calculare și utilizare a indicatorului „minimul de existență” în promovarea politicii sociale.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2011 mărimea minimului de existență a constituit în medie pe o persoană 1503,0 lei, fiind în creștere față de anul 2010 cu 9,4%, majorarea fiind determinată preponderent de creșterea prețurilor, în special la produse alimentare.

Pentru populația din mediul urban minimul de existență a constituit în medie 1649,9 lei, sau cu 18% mai mult comparativ cu mediul rural – 1398,3 lei, acest decalaj fiind determinat de diferențele existente în componența coșului alimentar, dar și în structura cheltuielilor de consum a gospodăriilor din mediul urban și rural.

Pe categorii de populație, valoarea maximă a minimului de existență revine populației în vârstă aptă de muncă – 1582,8 lei, și în special bărbaților – 1661,9 lei.

Pentru pensionari minimul de existență a constituit 1305,6 lei.

Minimul de existență pentru copii constituie în medie 1391,4 lei lunar, cu o diferențiere a acestui indicator în dependență de vârsta copilului, de la 590,6 lei

pentru un copil în vârstă de până la 1 an până la 1550,1 lei pentru un copil în vârstă de 7-16 ani.

Totodată, veniturile disponibile lunare ale populației în anul 2011 au constituit în medie pe o persoană 1444,7 lei, iar co-raportul dintre valoarea acestora și mărimea medie a minimumului de existență este de 96,1%, față de 92,7% în anul precedent.

Salariul mediu lunar pe economie al unui angajat în anul 2011 a constituit 3193,9 lei, sau cu 7,5% mai mult comparativ cu anul precedent, fiind astfel, posibilă acoperirea minimumului de existență pentru populația aptă de muncă de 2 ori. Co-raportul dintre salariul mediu lunar și valoarea medie a minimumului de existență pentru populația în vârstă aptă de muncă diferă în funcție de activitățile economiei naționale. Nivelul maxim de acoperire al minimumului de existență pentru populația aptă de muncă a fost atins de salariații din sectorul financiar – de 4,2 ori, iar cel minim fiind în cazul salariaților din piscicultură, al căror salarii acoperă minimumul de existență în proporție de 103,6%

Valoarea medie a pensiei lunare stabilite la 1 ianuarie 2012 a constituit 873,9 lei, sau cu 7,8% mai mult comparativ cu anul precedent, ce respectiv face posibilă acoperirea minimumului de existență pentru această categorie de populație la nivel de 66,9%, față de 68,5% în anul 2010. În cazul pensiei pentru limită de vârstă, co-raportul față de minimumul de existență pentru pensionari este de 69,0%.

Potrivit articolului 4. din Legea bugetului de stat pe anul 2012, nr. 282 din 27.12.2011, pentru determinarea cuantumului ajutorului social în conformitate cu Legea nr.133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social, nivelul venitului lunar minim garantat a fost stabilit în mărime de 640 de lei, fiind în creștere cu 11,3% comparativ cu nivelul de 575 de lei, stabilit începând cu 1 iulie 2011.

Mărimea minimumului de existență în medie pe o persoană în anul 2011 depășește de circa 2,3 ori venitul lunar minim garantat stabilit pentru anul curent.

Principalele prevederi. Proiectul Legii vizate este un proiect de lege-cadru, care determină noțiunea, componența și modalitatea de calcul a mărimii valorice a minimumului de existență, precum și domeniul de aplicare a acestui indicator.

Se propune ca minimumul de existență să fie utilizat la evaluarea generală a nivelului de trai al populației și pentru argumentarea modificării cuantumurilor salariului și pensiei minime de vârstă, a venitului lunar minim garantat al familiei, burselor, indemnizațiilor, compensațiilor, care se reglementează prin actele legislative corespunzătoare.

Conform proiectului, minimumul de existență se determină în medie pe o persoană pe lună, în aspect teritorial și diferențiat pe principalele grupe socio-demografice ale populației (copii; populația aptă de muncă: bărbați, femei; persoane peste vârsta de pensionare), se calculează trimestrial și pentru anul calendaristic, prin metoda normativ-statistică.

Minimumul de existență însumă valoarea coșului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale și achitarea serviciilor, precum și a mărimilor primelor și contribuțiilor obligatorii.

Conform proiectului, calcularea mărimii minimului de existență se va efectua în baza Regulamentului cu privire la modul de calculare a mărimii minimului de existență, aprobat de către Guvern.

Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege „Cu privire la minimul de existență” a fost coordonat cu Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Sănătății, alte ministere interesate, Biroul Național de Statistică, Centrul pentru Drepturile Omului, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova și majoritatea propunerilor înaintate au fost luate în considerație la definitivarea proiectului.

Reieșind din prevederile legislației în vigoare, n-a fost susținută promovarea, concomitent cu proiectul de lege vizat, a proiectului Hotărârii Guvernului „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a mărimii minimului de existență”, la propunerea Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova și conform prevederilor Hotărârii nr.31 din 8 decembrie 2011 a Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective. În acest context, conform articolului 6 din proiectul Legii vizate se prevede ca Guvernul, în timp de șase luni de la data publicării acesteia, să elaboreze și să aprobe actele normative pentru reglementarea mecanismului de implementare a legii.

Ținându-se cont de posibilitățile financiare reduse ale statului pentru aplicarea minimului de existență, n-a fost posibilă susținerea includerii în proiectul legii a propunerilor Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, privind utilizarea minimului de existență ca indicator de bază la stabilirea salariului minim, a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, pensiei și altor plăți, la formarea bugetului de stat și a bugetelor locale, a bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și la negocierea salariilor și a altor plăți compensatorii în convențiile și contractele colective de muncă.

Ministru

Valentina BULIGA